

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nerovná smlouva

Je platná smlouva o spolupráci mezi živnostníky, kterou obě strany podepíší, a to i přesto, že jde o spolupráci nerovnou, neboť se celá řada povinností, pokut a sankcí týká pouze jedné strany? Je mimo jiné v pořádku i uvedení konkurenční klauzule pro jednoho ze živnostníků?

D. Konečná, Praha

Bez ohledu na to, zda se jedná o smlouvy uzavřené dle občanského, nebo obchodního zákoníku, strany při jejich uzavírání mají smluvní volnost v otázkách, u kterých není v zákoně výslovně uvedeno, že musí být upraveny způsobem kogentně stanoveným zákonem.

Smlouva o převodu nemovitostí například musí mít písemnou formu, kterou musí mít například i smlouva o prodeji podniku. Pokud zákon nestanoví pro nějaký typ smlouvy konkrétní podmínky, mohou si obě strany upravit vzájemné vztahy tak, aby vyhovovaly jejich potřebám.

V praxi to znamená, že si mohou upravit také smluvní pokuty, sankce za nedodržení vzájemných závazků. Ale i závazek některé ze stran, aby po dobu trvání právního vztahu nevstupovala do smluvních vztahů stejného nebo obdobného charakteru s jinými právními subjekty.

Bere-li některá ze smluvních stran na sebe více povinností než druhá, je to její věc a tato skutečnost sama o sobě nečiní smlouvu neplatnou. Právní úkon musí být pouze učiněn svobodně a vážně, určitě a srozumitelně, jinak by byl neplatný. Neplatný je i v případě, že ten, kdo jej učinil, je nezpůsobilý k právním úkonům.

Právní úkon nesmí svým obsahem nebo účelem odporovat zákonu, zákon obcházet nebo se přičít dobrým mravům. Smlouva by mohla být rovněž neplatná i z toho důvodu, že jednající osoba uzavřela smlouvu v omylu vycházejícím ze skutečnosti, jež je pro její uzavření rozhodující, a osoba, které byl právní úkon určen, tento omyl vyvolala nebo o něm musela vědět.

Smlouva by byla samozřejmě neplatná i v případě, kdyby byl omyl touto osobou vyvolán úmyslně. Omyl v pohnutce však nemá na platnost smlouvy žádný vliv.

Z toho plyne, že každý, kdo chce uzavřít smlouvu, by měl předtím zvážit všechny okolnosti a smluvní podmínky, neboť uzavřením smlouvy je každý její účastník smlouvou vázán a jakékoli změny smluvních podmínek lze jen velmi obtížně dosáhnout.

Zdroj: Idnes